

Vefsn kommune
- et steg foran

KOMMUNEDELPLAN FOR HOVEDSATSINGS- OMRÅDET OPPVEKST (0 – 19 ÅR) 2009 - 2012

Vedtatt av kommunestyret 25.03.2009

INNHALDSREGISTER:

Innledning/oversendelsesbrev sd. 3

Del 1: Mål

Mål for hovedsatsingsområdet Oppvekst (1 – 19 år) sd. 4

Del 2: Tiltak

Til delmål 1:

Tiltak 1.1 Opprettelse av miljøarbeidere i kommunens skoler	sd. 5
Tiltak 1.2 Tilstedeværelse av voksenpersoner på Granmoen skole om ettermiddagene	sd. 6
Tiltak 1.3 Rehabilitering av skolebygg	sd. 7
Tiltak 1.4 Digitalt utstyr i skolen	sd. 8
Tiltak 1.5 Kompetanseutvikling i skolen	sd. 9
Tiltak 1.6 Gratis frukt og grønt i alle skoler	sd. 10
Tiltak 1.7 Ledelse av oppvekstsentre	sd. 11
Tiltak 1.8 Utearealene ved oppvekstsentrene	sd. 12
Tiltak 1.9 Rehabiliteringsplan for barnehager	sd. 13
Tiltak 1.10 Utvikling av veileder for overgang fra barnehage til skole	sd. 13

Til delmål 2:

Tiltak 2.1 Lekeplasser/friareal i nærområdene i kommunen	sd. 14
Tiltak 2.2 Billigere og hyppigere busstransport for ungdom/ bruk av drosje ("hjem for en femtilapp")	sd. 15
Tiltak 2.3 Familiesenter	sd. 16
Tiltak 2.4 Yrkesmesse – gratis leie av Mosjøhallen	sd. 17
Tiltak 2.5 Heldagsskole	sd. 18
Tiltak 2.6 Utvidet aktivitetspark på Kippermoen – skateboard- og skøytebane	sd. 19
Tiltak 2.7 Psykolog i helsestasjonen for ungdom – videreføring av Samarbeid med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk	sd. 20

Del 3: Handlingsplan sd. 21

INNLEDNING/OVERSENDELSBREV

Oppvekstutvalget legger med dette fram sitt forslag til kommunedelplan for hovedsatsingsområdet ”oppvekst (0-19 år) 2009 – 2012”.

Utvalget har hatt til sammen 15 møter. Elever fra grunn- og videregående skoler, representanter fra oppvekstsentrene, fagforeninger, kommunale råd har vært invitert til møter for å skape et så godt grunnlag som mulig for planen. I tillegg har kommunalsjefen for oppvekst /pedagogisk konsulent deltatt på utvalgets møter sammen med utvalgets sekretær, kommuneplanleggeren.

Utvalget har tatt kommunestyrets vedtak (sak om planstrategi 30.01.08) til følge og har snevret hovedsatsingsområdet inn.

Kommunedelplanen er en del av forarbeidene til økonomiplanen og vil sammen med de andre kommunedelplanene ligge til grunn for kommunens årlige behandling av økonomiplanen. Planens del 3 handlingsplanen utgjør en samlet oversikt over de tiltak som fremmes i planen og forutsettes framlagt for politisk nivå sammen med tilsvarende handlingsplaner fra andre vedtatte planer under den årlige behandlingen av økonomiplanen.

Resultatorientering om framdriften av planens innhold legges fram til orientering til kommunestyret årlig i januar/februar.

Kjartan Rossvoll
Leder oppvekstutvalget

Jørn Kvaløy

Hilde Engøy

Bjørn Larsen

Ingar Solberg

Eirin Horrigmoe

Franziska Wika

Elisabeth Bogfjellmo

Siw Nordmark

MÅL FOR HOVEDSATSINGSOMRÅDET OPPVEKST (0-19 ÅR)

Hovedmål:

Barn og unge i Vefsn kommune skal ha en trygg oppvekst. Det skal være kvalitet i læring, utvikling og aktivitet i et inkluderende og mangfoldig samfunn.

Delmål 1: Oppvekstsenter

Kommunens oppvekstsentre skal være arenaer for lek og læring med god kvalitet i utvikling av grunnleggende ferdigheter. Barn og unge skal møte varierte og effektive pedagogiske læringsformer i tidsriktige lokaler tilpasset en fleksibel organisering av lek og læring. Tilpasset opplæring og tidlig innsats skal stå sentralt i opplæringen.

Oppvekstsenteret skal bidra til barn og unges, samt foreldres medvirkning, medbestemmelse og medansvar.

Delmål 2 : Oppvekstforhold

Kommunen skal legge til rette for meningsfulle aktiviteter, mangfoldig utvikling og positive opplevelser

Del 2: TILTAK

Til delmål 1

Tiltak 1.1 :

OPPRETTELSE AV MILJØARBEIDERE I KOMMUNENS BARNE- OG UNGDOMSSKOLER.

Ansvar: Kommunalsjef (for oppvekstområdet).

Tidsfrist: Stillingene iverksettes/opprettes med virkning fra skoleåret 2009/2010

Økonomisk konsekvens (4-års perspektiv):

År	2009	2010	2011	2012
Driftsutgift		600.000	1.200.000	1.200.000

Tallene i tabellen baserer seg på at en full miljøarbeiderstilling koster ca kr.400.000 og oppstart fra skoleåret 2009/2010

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket er ført videre fra tilsvarende plan for perioden 2006 – 2009. Tiltaket er også vedtatt av kommunestyret juni 2008 som en del av rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Hensikten med stillingene er å gjøre skolene bedre i stand til å fange opp elever med problemadferd (bl.a. psykiske problemer) og mestringsproblemer på et tidligst mulig stadium, hjelpe disse elevene til å få og oppleve en bedre skolehverdag, være kontaktledd mellom skole, hjem og andre instanser samt delta i skolens arbeid med å hindre uheldig klasse- og miljøutvikling. Stillingene vil være viktige samarbeidspartnere i det løpende samarbeidet mellom skolene og bl.a. skolehelsetjenesten, PPT-arbeidet, BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk)m.fl.

Modellen med miljøarbeider knytt til skoler er i drift ved Kippermoen ungdomsskole. Det er meldt om positive erfaringer med modellen.

Ved de øvrige skolene prioriteres og opprettes stillinger som følger:

1. *Granmoen oppvekstsenter:* Skolen prioriteres fordi den har ungdomstrinn. Det bør opprettes full stilling som bør føre til at skolen også kan være tilgjengelig for organiserte og uorganiserte aktiviteter på ettermiddager/kveld (se også tiltak 1.2).
2. *Mosjøen oppvekstsenter:* Det opprettes full stilling som sees i sammenheng med oppfølging av minoritetsspråklige elever ved også Kippermoen ungdomsskole. Gjelder både fastboende (bosatte) og elever fra et evt. asylmottak.
3. *Olderskog og Kulstad oppvekstsentre:* Det opprettes halv stilling ved hver skole, men for å bedre rekrutteringsmulighet opprettes en full stilling som skal ivareta begge funksjoner

Tiltak 1.2:

TILSTEDEVÆRELSE AV VOKSENPERSONER PÅ GRANMOEN SKOLE OM ETTERMIDDAGENE

Ansvar: Kommunalsjef (med ansvar for skolene)

Tidsfrist: Skolestart skoleåret 2011/2012

Kostnad:	2009	2010	2011	2012
Drift	-	-	140.000	238.000

De oppførte tall baserer seg på topplønn til fagarbeider inkludert trygd/pensjon/feriepenger/ tillegg for 60% stilling fra og med 2. halvår 2010

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket er en videreføring av tiltak fra forrige plan (2006/2009), men begrenset til Granmoen barne- og ungdomsskole.

Tiltaket er innsnevret til å omhandle kun Granmoen barne- og ungdomsskole på grunn av skolens beliggenhet i et grisgrendt område.

I kommunens sentrale strøk har både ungdom og voksne muligheter til å nytte mange lokaler til både organiserte og uorganiserte aktiviteter på ettermiddag og kveldstid i sine nærmiljøer. Denne muligheten er ikke tilstede på bygda

Det er ønskelig at skolen gjøres tilgjengelig for lokalbefolkningen på kveldstid (fram til kl.20.00) for både organiserte og uorganiserte aktiviteter. Spesielt tas det sikte på at ungdom skal kunne oppleve at skolene er åpne for dem utover ettermiddagene. Tiltaket er godt egnet til å styrke lokalmiljøenes evne til å ta vare på ungdommen og å motvirke problemutviklinger i forskjellige retninger.

Tiltaket kan gjennomføres på forskjellige måter:

1. Kombineres med opprettelse av miljøarbeider (se tiltak 1.1)
2. Ansette egen person
3. Inngå avtale med lokal forening om at denne mot en godtgjørelse skal være ansvarlig for ordningen.

Skolen bør få anledning til å gjennomføre tiltaket på den måten som synes mest hensiktsmessig etter lokale forhold..

Tiltak 1.3:

REHABILITERING AV SKOLEBYGGENE GRANMOEN SKOLE, OLDERSKOG SKOLE OG MOSJØEN SKOLE

Ansvar: Kommunalsjef (med ansvar for bygg)

Kostnad:

År	2009	2010	2011	2012
Investering (1000 kr.)	32.000	42.000	50.000	60.000

Tallene i tabellen er identiske med tall tilknyttet sak vedtatt av kommunestyret nov. 2008

Beskrivelse av tiltaket:

Skolers og barnehagers tilstand virker inn på de aktiviteter som foregår i byggene. Noen fysiske forhold vil i større grad enn andre virke inn på både læringsforhold og de aktiviteter som foregår i byggene for øvrig. Med bakgrunn i dette og en vurdering av de berørte skolars bygningsmessige beskaffenhet vedtok kommunestyret 21.06.07 (sak 85/07) å opprette plan- og byggekomité for rehabilitering av skolebygg med følgende begrunnelse:

I henhold til kommunestyrets vedtak i møte Mosjøen -, Olderskog - og Granmoen skole oppgraderes til moderne skoler med tilgjengelighet for bevegelseshemmede, god bygningsmessig standard og teknologi og tilpasset en fleksibel undervisningsorganisering. I økonomiplanperiode 2008 – 2011 foreslås følgende framdrift og bevilgningstakt for disse prosjektene”

På grunn av innført ny statlig finansieringsordning høst 2008 (rentefrie lån til rehabilitering av skolebygg) vil rehabiliteringen av skolebygg forseres slik:

2010 : Planoppstart for Olderskog skole fra 2010, med ferdigstillelse av nybygg til skolestart for skoleåret 2012/2013.

2009.-2011: Mosjøen skole byggetrinn 1, og Granmoen skole utføres i perioden 2009 – 2011.

2012-2014: Mosjøen skole, byggetrinn 2 utføres i perioden 2012 – 2014.

Rehabiliteringen bør også omfatte bassenger og gymnastikksaler.

Det forutsettes at gamle Kippermoen skole brukes som interimsskole i en byggeperiode

Til delmål 1

Tiltak 1.4:

DIGITAL SATSING I SKOLEN

Ansvar: Kommunalsjef (oppvekst)

Tidsfrist: Årlige budsjettprosesser - økonomiplanen

Kostnad:

År	2009	2010	2011	2012
Investering	¹⁾ -	¹⁾ 400.000	¹⁾ 200.000	¹⁾ 200.000
Drift	-	500.000	500.000	500.000

¹⁾ Det gjøres spesielt oppmerksom på at de oppførte beløp kommer i tillegg til det som ble lagt inn i økonomiplanen under behandlingen i 2008. De oppførte driftsmidler er en nødvendig konsekvens av investeringene

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket videreføres fra forrige plan.

Samfunnets bruk av datautstyr har i noen år vært – og er fremdeles – i en rivende utvikling. De som ikke henger med, blir akterutseilt både i skole, privat og i arbeidslivet. I denne situasjonen er det særdeles viktig at kommunene legger opp til at grunnskolene spesielt er à jour med utviklingen og legger forhold til rette for at elevene blir fortrolig med dataverktøy og at dataverktøy som er i bruk i skolen har en kvalitet som også etterspørres i økende grad i arbeidslivet. Det er dyre investeringer, men de er nødvendige.

Bakgrunnen for tiltaket er utredningen ”datautstyr i skolene” som kommunestyret initierte i desember 2001 og som ble behandlet og vedtatt av kommunestyret i 2002. Saken er siden fulgt opp med årlige varierende beløp i økonomiplanen.

I 2010 økes investeringsbeløpet til kr. 400.000 for at antallet PC'er i ungdomsskolene skal kunne økes vesentlig slik at det blant annet blir mulig å avholde prøver ved hjelp av PC for hele klasser av gangen.

Grensen er i dag nådd i forhold til hva skolene kan ha av IKT-utstyr med de nåværende stillingsressursene til dette formålet. Den økte driftskostnaden er til et nytt årsverk til IKT i ungdomsskolene. Årsverket nyttes til å utøke eksisterende stillinger slik at de som har IKT-ansvar ved de største skolene etter hvert frigjøres fra undervisningsoppgaver.

Behovet for investeringer i IT i skolene er løpende og har en klar sammenheng med den rivende utvikling som skjer på området. Hver gang en oppgave, er løst er det dukket opp to nye. Det er umulig å forutsi eller spekulere i om behovet for investeringene noen gang vil avta eller opphøre. Behovene til både investeringer og drift må vurderes årlig i sammenheng med de løpende budsjettprosesser. På sikt tas det sikte på at alle skoler skal få økte ressurser til personell med ansvar for IKT.

Tiltak 1.5:

KOMPETANSEUTVIKLING OPPVEKSTSENTRENE

Ansvar: Kommunalsjef (oppvekst)

Tidsfrist: Løpende (budsjettprosesser)

Kostnad:

År	2009	2010	2011	2012
Driftskostnad	300.000	300.000	300.000	300.000

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket videreføres fra forrige plan som ble vedtatt i mars 2006, *men vil nå gjelde også for barnehagene*. Som følge av planens forslag ble det i budsjettet for 2007 lagt inn kr. 700.000 i økt ramme som ble nyttet til vikarutgifter tilknyttet kompetanseutvikling.

Det er et løpende behov for kompetanseutvikling for ansatte i *oppvekstsentrene* (ikke bare for det pedagogiske personalet, men for alle ansatte). Skal *oppvekstsentrene* fungere som lærende organisasjoner, må de ansatte tilføres regelmessig ny kompetanse.

Alle *oppvekstsentre* har sine egne kompetanseutviklingsplaner. Den settes opp i samsvar med behov, lokale og sentrale føringer (bl.a. Kunnskapsløftet). Det lages en felles kommunal kompetanseutviklingsplan på bakgrunn av oppvekstsentrenes innsendte planer, lokale og sentrale føringer.

Kompetanseutviklingen i skolene er et spleiselag mellom stat og kommune. Staten finansierer selve opplæringene mens kommunen blir belastet med vikarkostnader. Den statlige finansieringen har til og med 2008 vært knytt til oppfølgingen av kunnskapsløftet. Staten har signalisert at ordningen med statlig delfinansiering av kompetanseutviklingen vil fortsette, men vil bli dreid fra etterutdanningsformål til videreutdanningsformål. Dette vil kreve mer tid og følgelig også økte vikarkostnader. Det er ikke mulig å framlegge eksakte merkostnader, men det vil kunne bli betydelig. De oppførte beløp er et forsiktig anslag.

Skolene er inne i en periode med sterkt fokus på behov for kompetanseløft. Når staten går inn og dekker selve opplæringskostnaden eksklusiv vikarkostnader, innebærer dette samlet sett en betydelig kostnad for staten (som neppe utgjør mindre kostnader enn det kommunene selv må dekke) Statens delaktighet må også oppfattes som en erkjennelse av at de meldte behovene er tilstede.

Det foreligger en vedtatt kompetanseutviklingsplan i kommunen som følges. I tillegg til den kompetanseutvikling som foregår i regi av vedtatt plan, foregår det i tillegg betydelig kompetanseheving jevnlig i regi av den enkelte skole. Mye av dette er basert på veiledning fra kollegaer, ulike kurs og seminarer, fagnettverk og ikke minst nyttes årlig den 39.skoleuke til kompetanseheving av personale.

Til delmål 1

Tiltak 1.6:

GRATIS FRUKT OG GRØNT I ALLE SKOLER

Ansvar: Kommunalsjef (ansvarlig for tjenesteområdet oppvekst)

Tidsfrist: Fra skoleåret 2010/2011

Kostnad:

År	2009	2010	2011	2012
Drift	-	-	215.000	430.000

¹⁾ Oppført beløp er basert på kr. 2,50 pr.dag/elev levert fra lokal leverandør.

Beskrivelse:

Tiltaket ble i Vefsn først lansert i Løvdahlsutvalgets rapport ”Skolen inn i en ny tid” (April 2005). Deretter ble tiltaket innarbeidet i kommunedelplanen for oppvekst (0-19 år) 2006-2009).

Pr. i dag er situasjonen slik i Vefsn:

Staten dekker i dag frukt og grønt til alle elever i skoler med ungdomsskole og fådelte skoler. Etter dette har elever ved følgende skoler gratis fruktordning: Kippermoen skole, Granmoen skole, Husvika skole og Elsfjord skole.

De øvrige skolene (Mosjøen skole, Olderskog skole og Kulstad skole) har forskjellige ordninger som dels finansieres ved foreldrebetaling, dels gjelder hele eller deler av skoleåret og dels er basert på enten en hel frukt til hver elev eller oppkjært frukt (en hel frukt til hver kan for en del elever være for mye). Praksis viser at ordning basert på foreldrebetaling fører til at ca. 30-40% av elevene får frukt, mens de øvrige står utenfor ordningen.

For spesielt elever på lavere klassetrinn kan det synes uforståelig at noen får frukt, mens andre ikke får. Det bør innføres en ordning ved de tre nevnte skoler som baserer seg på lik behandling av alle elever.

Tiltaket tar sikte på at alle elever ved de skolene hvor staten ikke dekker kostnaden skal få en lik ordning som omfatter alle elever (til sammen ca. 900 elever): Frukt kjøpes inn fra lokal leverandør, deles opp og utlegges på fat . Kostnaden basert på erfaring anslås til kr. 2,50 pr elev/dag. De oppførte tall er basert på dette.

Tiltak 1.7:**LEDELSE AV OPPVEKSTSENTRENE**

Ansvar: Kommunalsjef oppvekst

Tidsfrist: 30.09.10

Kostnad: Tiltaket er en utredningssak. Kostnader klargjøres i utredningen

Beskrivelse:

Etter omorganisering til oppvekstsentre i kommunen fungerer de tidligere rektorene ved skolene både som enhetsledere og rektorer.

Forventningene til norske skoleledere er høye, og rektorene (enhetslederne) har fått mer omfattende oppgaver og ansvar de siste årene. Desentralisering, ansvarliggjøring for elevresultater, iverksetting av reformer og nye tilnærminger til læring har bidratt til at stillingene nå er mer krevende og komplisert enn tidligere. I tillegg har rektorene i Vefsn fått utvidet ansvar som følge av omorganisering til oppvekstsentre.

Skoleledelsen er viktig for elevenes utbytte av opplæringen. Skolelederens kompetanse er av stor betydning. Tydeligere ansvar og lokal handlefrihet stiller nye krav til skolelederne. Det er behov for skoleledere som er gode pedagogiske og organisatoriske ledere, og som gjennom ledelse av skolens utviklingstiltak bidrar til å bedre elevenes læringsutbytte. Skolelederne må svare for skolens resultater og utvikling til skoleeier, foreldre, folkevalgte og lokalsamfunn. Det er derfor viktig at skolelederne gis gode muligheter for å utvikle sin kompetanse.

Opplæringsloven slår fast at hver skole skal ha en forsvarlig faglig, pedagogisk og administrativ ledelse representert ved rektor. Når enhetsledere innen oppvekst også er tillagt rektoroppgavene, må stillingsinnehaver etter loven ha pedagogisk kompetanse og nødvendige lederegenskaper.

Regjeringen har vedtatt en nasjonal satsing på skoleledere. Dette betyr at alle nytilsatte rektorer vil bli pålagt en lederutdanning tilsvarende 30 stp og andre rektorer som mangler slik utdanning vil få tilbud om dette.

Vefsn kommune har allerede satt i verk kompetanseheving for sine skoleledere.

Kompetansehevingen går over tre år og innbefatter bla områdene;

- Skolejus
- Skolevurdering
- Organisasjonsteori/ledelsesteori og målstyring
- Offentlig forvaltning og politisk styring
- Ledelse av skoler i utvikling

Gjennom denne kompetansehevingen har alle skolelederne i Vefsn kommune tatt eksamen og har dermed 15 stp fra Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Alle enhetsledere som er tillagt rektors ansvar i kommunen skal få tilbud om å delta i den nasjonale lederutdanningen som iverksettes nasjonalt. Ved nytilsetting av enhetsledere etterspørres personer med godkjent lederutdanning. Det utredes særskilt i egen sak til kommunestyret hvorvidt ledige enhetslederstillinger skal tilsettes på åremål.

Tiltak 1.8:

UTEAREALENE VED OPPVEKSTSENTRENE

Ansvar: Leder teknisk drift

Tidsfrist: Senest 30.06.10

Kostnad: Tiltaket er i første omgang en utredningssak. Kostnader vil påløpe etter behandling av utredningene

Beskrivelse av tiltaket:

Kommunen har følgende grunnskoler knytt til oppvekstsentrene:

- Mosjøen skole
- Olderskog skole
- Granmoen skole
- Elsfjord skole
- Husvika skole
- Kulstad skole

I tillegg har kommunen:

- Kippermoen ungdomsskole

Utearealet ved skolene er av vekslende karakter.

Utearealene ved skolene har flere funksjoner:

- arealene skal stimulere til at elevene har et tilbud ute som stimulerer fysisk aktivitet, lek og læring i skoletiden
- arealene skal innby til trygghet og samhold for elevene
- arealene skal utenfor skoletiden være lekeplass/aktivitetssted/oppholdssted for barn og unge fra nærmiljøet

Ved de skolene som de nærmeste årene skal rehabiliteres vil også utearealene bli vurdert rehabilitert etter behov. For å sikre at utearealene ved de øvrige skoler er egnet til nevnte formål, utreder leder,teknisk drift innen 30.06.09 til kommunalsjefen hvorvidt utearealene ved disse skolene fungerer slik, eventuelt hva som må gjøres for å få dette til. Kommunalsjefen framlegger samlet sak til politisk nivå med økonomiske konsekvenser.

Tiltak 1.9

Rehabiliteringsplan for barnehagene

Ansvar: Kommunalsjef oppvekst

Tidsfrist: Innen utgangen av 2012

Kostnad: Tiltaket er en utredningssak. Kostnader klargjøres i utredningen

Beskrivelse:

De fysiske forholdene er ikke tilpasset dagens krav til læringsmiljø i enkelte barnehager. Det er behov for utskifting av ventilasjonsanlegg og reparasjoner etter vannlekkasjer, samt generelt behov for vedlikehold.

Handling:

Det utarbeides rehabiliteringsplan for barnehagene. Innen 2012.

Tiltak. 1.10

Utvikling av veileder for overgang fra barnehage til skole.

Ansvar : kommunalsjef Oppvekst.

Kostnad : 0

Tidsfrist: 31.12.2010.

Kommunen skal utvikle en veileder for overgang fra barnehage til skole. Det forutsettes at både kommunale og private barnehager får medvirke i dette arbeidet.

Veilederen må særskilt legge vekt på de språkproblemer som minoritetsgrupper vil kunne oppleve ved overgang fra barnehage til skole

Tiltak 2.1:**LEKEPLASSER/FRIAREAL I NÆRMILJØENE I KOMMUNEN****Ansvar :** Leder teknisk drift**Tidsfrist :** 31.03.10 (utrede sak til kommunestyret)**Kostnad :**

År	2009	2010	2011	2012
Drift	-	70.000	-	-

Kostnaden utgjør lønnskostnad for et tre måneders engasjement for å foreta kartlegging/skrive rapport som skal følge til kommunestyret

Beskrivelse:

Tilknyttet plan- og bygningsloven (§ 69) finnes sentrale retningslinjer som sier noe om utbygging av lekeplasser i nærområdene både hva angår størrelse og nærhet til boliger. I tillegg er det i Vefsn kommune vedtatt egen forskrift (1993) som lyder slik :

*I bebyggelsesplaner, reguleringsplaner og ved søknader om byggetillatelse, skal det vises areal for tilfredsstillende opphold i det fri. Som for eksempel **lekeplass for barn** og avkjørsel, samt garasje, parkering for biler, motorsykler og sykler.*

I den grad enkelte behov kan dekkes på naboeiendom , må dette dokumenteres.

*Arealet og anleggene som blir bygd **skal holdes forsvarlig vedlike.***

(I fortsettelsen knyttes forskriften opp mot ordlyden i de sentrale retningslinjene).

Det finnes følgelig både sentrale og lokale bestemmelser som sier noe om lekearealer i nærmiljøene.

I arealplaner er bestemmelsene om lekeareal fulgt opp, men derfra til at lekeplassarealer opparbeides til tenkt formål er det et stykke igjen I kommunen er det opparbeidet ca. 40-45 lekeplasser hvor kommunen er grunneier. I tillegg kommer det private lekeplasser. Hvilken standard i forhold til egnethet disse har er varierende. Andre arealer er ikke opparbeidet og andre igjen kan helt eller delvis være opparbeidet, men kan av nærmiljøet være uformelt tatt i bruk til andre ikke tiltenkte formål (f. eks. oppstillingsplasser for campingvegner, tilhengere etc..

Det er behov for å få en samlet oversikt over status for vedtatte lekeplassarealer i nærmiljøene i kommunen med sikte på å få iverksatt en handlingsplan for å få disse realisert som tiltenkt.

Det framlegges sak for kommunestyret innen 31.03.10 som inneholder

- oversikt over opparbeidede lekeplasser i nærmiljøene og standarden for disse
- oversikt over arealer som er vedtatt nytt til nærlekeplasser som i ettertid ikke er opparbeidet
- oversikt over lekeplassarealer i nærmiljøene som er opparbeidet helt eller delvis og som nærmiljøene har tatt til bruk til andre formål
- forslag til handlingsplan

Planen skal omfatte både private og kommunale områder.

Tiltak 2.2:

BILLIGERE OG HYPPIGERE BUSSTRANSPORT FOR UNGDOM /BRUK AV DROSJE ("HJEM FOR EN 50-LAPP").

Ansvar: Ordfører

Tidsfrist: Løpende

Kostnad:

Tiltaket dreier seg om å påvirke andre instanser og er ikke kostnadskrevende for kommunen

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket er delvis en videreføring av tiltak som var innarbeidet i tilsvarende plan for perioden 2006-2009.

Tiltaket dreier seg om å få til bussordninger med rimeligere billettpriser for ungdom fra distriktene utenfor tettstedsområdet (spesielt Marka-området og Granmoen) til og fra sentrum på ettermiddager/kveld . I Marka er spesielt internatboende ungdom ved Mosjøen videregående skole avd. Marka avhengig av transport for at de skal kunne nytte tilbud for ungdom i sentrum.

Det er fylkeskommunen som er målgruppen for det arbeidet som tiltaket legger opp til.

Ungdom nytter både organiserte og uorganiserte aktiviteter i sentrum uansett bosted. I tillegg er deler av sentrumsområdet uformelle møteplasser for en del ungdom. Ungdom utenfra sentrumsområdet er avskåret fra å kunne nytte både organiserte og uorganiserte tilbud i sentrumsområdet dels på grunn av fravær av offentlig transport og dels fordi busstransporten oppleves å være for dyr.

Samarbeid med drosjer ("hjem for en femtilapp") er i Nordland etablert i Narvik, Sortland, Sandnessjøen, Ørnes og Glomfjord.. Ordningen omfatter ungdom fra 16 år og opp til 25/26 år som mot en egenandel på kr 50,- tilbys hjemtransport i forbindelse med helgearrangementer som slutter seint – natt til lørdag eller natt til søndag. Ordningen følger skoleåret, samt natt til 1. mai og 17. mai.

Trygt hjem for en 50-lapp er et tiltak som hovedsakelig er finansiert av Nordland fylkeskommune. Målet er å redusere trafikkulykker blant ungdom. Tiltaket kan dels være et alternativ til busstransport i en del tilfeller

Kommunen bør forsøke å påvirke fylket til å etablere flere bussruter fra og til distriktene rundt Mosjøen samt forsøke å få Vefsn kommune med i ordningen "hjem for en femtilapp".

Tiltak 2.3:**FAMILIESENTER**

Ansvar: Ledende helsesøster (utrede saken til politisk behandling)

Tidsfrist: 30.06.09

Kostnad: Tiltaket er en utredningssak. Kostnad klargjøres i utredningen

Beskrivelse:

Et familiesenter dreier seg dels om et sted, dels om tverrfaglig arbeid og dels om tidlig intervensjon (yte hjelp så tidlig som mulig).

De forskjellige kommunale tjenestene (førskolelærere, barnevern, helsesøstere, PPT, lærere m.fl.) får kontakt med barn i vanskelige livssituasjoner til forskjellige tider. I noen tilfeller etableres tidlig kontakt med andre deler av hjelpeapparat for å få til et så godt som mulig samordnet hjelpetilbud. I andre tilfeller skjer ikke denne samordningen med den konsekvens at flere hjelpere arbeider med samme bruker uten at den ønskede helhetlige effekten oppnås.

Behov for mer tverrfaglig arbeid/samordnede hjelpetilbud har vært et gjennomgående tema i møter som er avholdt i arbeidet med revisjonen av kommuneplanen.

Etablering av et familiesenter bygger på nødvendigheten av

- at barn som lever i en vanskelig livssituasjon og dets familie må få etablert kontakt med hjelpeapparatet så tidlig som mulig for å hindre videreutvikling av problemene
- at hjelpen må være tverrfaglig for at hele livssituasjonen skal kunne vurderes og avhjelpes
- at hjelpen koordineres gjennom oppveksten så lenge behovet for bistanden er til stede
- at hjelpen må vinkles positiv som (foreldre-)veiledning.

Et familiesenter er et sted hvor foreldre med barn kan komme til – enten på eget initiativ eller etter henvisning fra en hjelpeinstans - for å få positiv forankret veiledning fra forskjellige fagfolk (førskolelærere, barnevern, helsesøstere, PPT, lærere m.fl.). Både barnet og de voksne ivaretas etter sine behov.

Familiesenterarbeid kan starte i det små, men et hvilket som helst egnet lokale som utgangspunkt. Lokalet kan være åpent til bestemte tider om dagen og/eller i uka. Fagfolk fra de eksisterende tjenestene møtes samtidig til avtalte tider for yte veiledning og avtale videre hjelp til barnet/familien.

Tiltaket er etablert i flere kommuner.

Målet er tosidig:

- Avhjelpe vanskelige livssituasjoner for barn og hindre videreutvikling av problemer
- Tidlig samordnet hjelp vil føre til mindre kommunale kostnader på sikt.

Tiltaket krever ingen organisasjonsendringer, men krever et sted å være og et hjelpeapparat som er innstilt på å drive tverrfaglig arbeid. Det vurderes også om det vil være hensiktsmessig å trekke frivillighetssentralen inn i tiltaket.

Ansvar: MON

Frist: Innen 01.03.10 (arrangering av første yrkesmesse)

Kostnad : Ingen kostnad for kommunen utover arbeidsinnsats

Beskrivelse:

En yrkesmesse er et informasjonstiltak som retter seg mot ungdomsskoleelever for å

- gi et bedre grunnlag for å velge utdanning og yrke
- vise regionens mangfold når det gjelder yrke og arbeidsplasser
- gi realistiske kunnskaper om arbeidsmarkedet i regionen

En yrkesmesse kan gjennomføres som et kommunalt tiltak eller i samarbeid med de videregående skoler (fylket) og næringslivet. Uansett bør en yrkesmesse gjennomføres som et interkommunalt tiltak (regionalt tiltak) med sikte på at ungdom velger seg et utdanningsløp som gjør det mulig å få arbeid på Helgeland. Det er altså et tiltak som sikter mot at ungdom skal forbli i regionen også etter at de har tatt seg utdanning.

Det er ingen faste yrkesmesser som arrangeres på Helgeland. Det tas sikte på at Vefsn kommune skal bli et sted hvor det årlig arrangeres yrkesmesse fra og med 2010.

Yrkesmessen bør arrangeres i samarbeid med andre kommuner, Nordland fylke (de videregående skolene og næringslivet på Helgeland. Messen bør arrangeres årlig i Mosjøhallen i god tid før elevene i 10.klasse skal velge videre utdanningsretning .

Vefsn kommune bør på grunn av tiltakets nytteverdi både for ungdommen tiltaket retter seg mot og for kommunen selv avstå fra å kreve leie for Mosjøhallen. Dette betyr at kommunen avviker fra det vedtatte prinsippet om at det skal forhandles om leiepris for arrangementer av denne art i Mosjøhallen. Vanligvis vil arrangement som legger beslag på hallen en hel dag samt forberedelser og etterarbeid kreve en leiepris på ca. kr.30.000. Kommunen kan forbeholde seg retten til at kommunens idrettsavdeling (som administrerer bruken av hallen) kan stå for kafévirksomheten under arrangementet og beholder den inntjening dette gir.

Selve yrkesmessa kan være åpen for skolene en eller flere dager avhengig av hvor mange kommuner i regionen som vil være med på arrangementet. De deltakende kommuner tildeles tid når elevene kan besøke messen.

For å gjennomføre tiltaket som et årlig prosjekt , bør det vurderes å opprette en fast prosjektorganisasjon med representanter for de deltakende kommuner, de videregående skoler og næringslivet i regionen.

Ansvar : Kommunalsjef oppvekst

Frist : 31.12.09 (Utrede sak)

Kostnad : Tiltaket er en utredningssak .

Beskrivelse:

Begrepet heldagsskole brukes i mange ulike sammenhenger. Det finnes ingen klar definisjon på hva som ligger i begrepet. For noen kan det være en utvidelse av skoledagen med undervisning og faglig innhold, for andre kan det være snakk om å gjøre fritidsaktiviteter til en del av skoledagen, altså et noe utvidet sfo tilbud.

Det synes å være bred politisk enighet om innføring av heldagsskolen blant mange partier nasjonalt, men innføringen av denne lar vente på seg. Dette har selvfølgelig sammenheng med at det er store kostnader knyttet opp til heldagsskolen.

Vefsn kommune ligger på det nasjonalt vedtatte timetallet som skal være minimum for elevene i den norske skolen. I Rana kommune har det gjennom flere år vært brukt begrepet heldagsskole for elevene på barnetrinnet, elevene har en time undervisning i uka utover minstetimetallet. I Oslo er minstetimetallet satt 76 timer over det nasjonale minstetimetallet, i tillegg er det opp til hvert enkelt driftsstyre å sette den endelige rammen. Dette betyr at det er stor variasjon mellom skolene i Oslo, men de fleste har flere timer enn minstetimetallet for Oslo kommune.

Kostnader for utvidelse av skoledagen til heldagsskole vil være betydelige. Før det fattes noe endelig vedtak om utvidelse av skolene i Vefsn til heldagsskole må dette utredes nærmere både i forhold til økonomi og hva som faktisk er mulig å få gjennomført. Følgende alternative modeller for heldagsskole utredes:

1. Skoledag for alle elever innenfor tidsrommet 08.30-14.00
2. Skoledag for alle elever innenfor tidsrommet 08.30-15.30

Tiltak 2.6:**UTVIDET AKTIVITETSPARK PÅ KIPPERMOEN –
SKATEBOARD- OG SKØYTEBANE**

Ansvar : Leder plan- og utvikling

Tidsfrist: 31.12.09 (Innarbeides i kommunens handlingsplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser)

Kostnad:

År	2009	2010	2011	2012
Investering	-	200.000	250.000	-

Beskrivelse:

Kippermoen idrettspark er med sine ute- og inneanlegg Nord-Norges største og mest innholdsrike aktivitetsarena for fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Anlegget er et flaggskip for Vefsn og har medvirket til bl.a. at Vefsn kommune i 2008 er en av tre kommuner på landsbasis som av sentral myndighet er utpekt som pilotkommune for folkehelsearbeid innen fysisk aktivitet.

Det er viktig at kommunen fokuserer på anlegget og forsøker – i den grad det er mulig – å stadig utvikle anlegget etter de signaler som gis fra forskjellige grupper av befolkningen.

Skøytebane og skateboardbane er etterspurte anlegg fra spesielt ungdomsgupper i Vefsn. Kippermoen idrettspark bør utvides med dette.

Skateboardanlegg ble også etterspurt under planleggingen av utearealene ved Kippermoen skole som grenser mot Kippermoen idrettspark. Det er areal til dette i nær tilknytning til skolen. Det er også midler (ca. kr.350.000) fra investeringsbudsjettet for utearealene ved skolen tilgjengelig til skateboardbane. Tilknyttet dette arealet er det også rom for å etablere en løkke med ”helårsis” (syntetisk) slik at skøyting vil kunne foregå uansett årstid..

Grusbanen i Kippermoen idrettspark er ikke lenger i bruk til ballformål. Det legges opp til at denne i årene framover skal kunne tas i bruk som skøytebane (sprøytes med vann og måkes regelmessig).

Nevnte to anlegg blir innarbeidet i kommunens handlingsplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser ved første rullering (ca. februar 2009).

Investeringskostnadene for tiltakene er beregnet til ca. 1.2 mill.kr. hvorav ca. kr.400.000 kan påregnes innvilget av spillemidler fra staten. Det resterende beløpet finansieres dels fra investeringsbudsjettet fra Kippermoen skole og økonomiplanen i 2010 og 2012

Tiltak 2.7:**PSYKOLOG I HELSESTASJONEN FOR UNGDOM – VIDEREFØRING AV SAMARBEID MED BUP (BARNE- OG UNGDOMPSYKIATRISK POLIKLINIKK)****Ansvar:** Leder for helsetjenesten**Tidsfrist:** Fra oppstart skoleåret 2009/2010**Kostnad:**

År	2009	2010	2011	2012
Driftskostnad	25.000	70.000	70.000	70.000

Beskrivelse:

Som følge av at Vefsn kommune har inngått partnerskapsavtale med fylket om folkehelsearbeid, ble kommunen i 2007 innvilget et tilskott på kr. 50.000 for å gjennomføre en forsøksordning med psykolog i helsestasjonen for ungdom (HFU).

Helsestasjonen for ungdom er et åpent tilbud en kveld i uka hvor ungdom kan møte opp uten avtaler for få snakke med helsesøster/lege om personlige problemer. Vefsn etablerte HFU som første kommune i Nordland i 1993. Det har hele tiden vært stor pågang for å nytte tilbudet. Som i landet for øvrig har problemer knytt til psykisk helse vært økende også blant ungdom – en erfaring som over år er gjort i arbeidet med HFU.

Tilskott for å prøve ut en ordning med psykolog i HFU-arbeidet ble innvilget for

- å motvirke en utvikling av et psykisk problem før det ble for alvorlig
- å få BUP inn i en psykisk sykdomsutvikling så tidlig som mulig
- å forsterke samarbeidet mellom den kommunale helsetjenesten og spesialisthelsetjenesten
- å høyne kompetansen blant helsesøstrene (tilstedeværelse av BUP øker veiledningsmuligheten)
- å forsøke å redusere ”drop-out” fra videregående skoler
- å senke terskelen for å søke hjelp fra BUP
- å forkorte ventetiden for ungdom med behov for psykiatrisk bistand

Opplistingen er ikke fullstendig.

I samarbeid med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) ble det i mai 2008 igangsatt en forsøksordning hvor psykolog fra BUP er til stede når helsestasjonen for ungdom er åpen. Det innvilgede tilskottet fra fylket gjør det mulig å drive tjenesten ut januar 2009. Etter dette vil ordningen bli evaluert og forelagt kommunestyret. En foreløpig vurdering av tilbudet er utelukkende positiv og BUP vil som følge av dette forsøke å få bevilget midler fra spesialisthelsetjenesten for å kunne fortsette ordningen ut skoleåret 2008/2009.

En videre drift vil avhenge av at midler bevilges fra kommunen. Det er snakk om beskjedne beløp (ca. kr. 2.000 pr. uke, kr. 70.000 for et skoleår) for å drive et tilbud som har vist seg egnet til å hindre utvikling av alvorlige psykiske problemer for berørt ungdom.

HANDLINGSPLAN

Kostnadskrevende tiltak (I = investeringstiltak, D =driftstiltak)

Prioritet	Tiltak	Benevnelse	Kostnader (1000 kr)							
			Investeringer				Drift			
			2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
I 1	1.3	Rehabilitering av skolebygg	32.000	42.000	50.000	60.000				
I 2 D 4	1.4	Digitalt utstyr i skolen		400	200	200		500	500	500
I 3	2.6	Utvidet aktivitetspark på Kippermoen – skateboard- og skøytebane		200	250					
D 1	2.7	Psykolog i helsestasjonen for ungdom – samarbeid med BUP					25	70	70	70
D 2	1.5	Kompetanseutvikling i oppvekstsentrene						300	300	300
D 3	1.1	Opprettelse av miljøarbeidere i skolene						600	1 200	1 200
D 4	Se I 2 over									
D 5	2.8	Lekeplasser/fri-arealer i nærmiljøene						70		
D 6	1.2	Tilstedeværelse av voksenperson på Granmoen skole om ettermiddagene					-		140	238
D 7	1.6	Gratis frukt og grønt i alle skoler							215	430
		Sum	32.000	42.600	50.450	60.200	25	1.540	2.425	2.738

Ikke kostnadskrevende tiltak (men kan avdekke behov)

Tiltak	Betegnelse	Frist
1.7	Ledelse av oppvekstsentrene ¹⁾	30.09.10
1.8	Utearealene ved oppvekstsentrene	30.06.10
2.2	Billigere og hyppigere busstransport/bruk av drosje ("hjem for en femtilapp")	Løpende
2.3	Familiesenter ¹⁾	30.06.09
2.4	Yrkesmesse – gratis leie av Mosjøhallen	01.03.10
2.5	Heldagsskole ¹⁾	31.12.09
1.9	Rehabiliteringsplan for barnehager ¹⁾	31.12.12
1.10	Utvikling av veileder for overgang fra barnehage til skole ¹⁾	31.12.10

¹⁾ Utredningssaker